

Education Management for Kindergarten and Primary School Students during Coronavirus (COVID-19) Pandemic

การจัดการศึกษาระดับชั้นปฐมวัยและประถมศึกษา
ช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด 19)

Sudakarn Patamadilok^{1*}, Chantana Chanbanchong², Panuwat Pakdeewong³,
Thak Udomrat³, Varintorn Bunying³, and Rattanachadawan Yunak⁴
สุดากาญจน์ ปัทมดิลก^{1*}, ฉันทนา จันทบงชอง², ภาณุวัฒน์ ภักดิ์วงศ์³,
ทักษ์ อุดมรัตน์³, วรินทร์ บุญยั้ง³, และ รัตนชฎาวรรณ อยู่ยาค⁴

¹Division of Education, Faculty of Education, Naresuan University

¹ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

²Naresuan University Demonstration School (Kindergarten and Primary), Faculty of Education, Naresuan University

²โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

³Division of Management and Development Education, Faculty of Education, Naresuan University

³ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

⁴Division of Nursing, Faculty of Nursing, Naresuan University

⁴ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

*Corresponding author: sudakamp@nu.ac.th

Received October 3, 2021 ■ Revised November 16, 2021 ■ Accepted November 23, 2021 ■ Published January 28, 2022

Abstract

This research aimed to analyse methods, characteristics and factors related to learning management of kindergarten and primary education during the first epidemic of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in March 2020. The study was based on research and development design with mixed methodology through real practices performed by teachers, educational technology staff, administrators, students and guardians. The aim was to develop an immediate New Normal instruction in accordance with COVID-19 prevention and control measures imposed by the Thai Government and involved agencies. The population was 130 kindergarten and primary students, 130 guardians, eleven teachers, six administrators and two supporting staff at Naresuan University Demonstration School (Kindergarten and Primary) in Phitsanulok Province. The instruments were a questionnaire, a set of semi-structured interviews, six-week learning lessons, a storyboard with scripts and 11 newly created bilingual VDO clips. The findings revealed that the school's learning management for those students was limited due to the imposed measures: social distancing, mask wearing, on-site restriction and online instruction. Such limitations, nevertheless, have led to New Normal innovations on instructive methods that suit the school's context during the epidemic and have enhanced the students' learning continually.

Keywords: Coronavirus (COVID-19), Online learning for children, Kindergarten education, Primary education, EIS (English for Integrated Studies), CLIL (Content and Language Integrated Learning)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีเป้าหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทาง ลักษณะ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 ครั้งแรกในเดือนมีนาคม ปี 2563 โดยดำเนินการในรูปแบบวิจัยและพัฒนาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมจากการลงมือปฏิบัติจริงของครู เจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีการศึกษา คณะผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่อย่างเร่งด่วน ตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชากร คือ นักเรียนชั้นอนุบาลและประถมศึกษาจำนวน 130 คน ผู้ปกครองจำนวน 130 คน ครูจำนวน 11 คน ผู้บริหารจำนวน 6 คน และเจ้าหน้าที่จำนวน 2 คน ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จังหวัดพิษณุโลก เครื่องมือวิจัย คือ แบบสำรวจความคิดเห็น การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับ 6 สัปดาห์ กรอบแสดงเรื่องราวพร้อมบทสคริปต์ และคลิปวิดีโอสองภาษาที่โรงเรียนผลิตขึ้น จำนวน 11 คลิป ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตฯ ในช่วงการระบาดดังกล่าว มีข้อจำกัดหลายอย่างเนื่องด้วยมาตรการต่างๆ เช่น การรักษาระยะห่าง การสวมหน้ากาก การห้ามเข้าพื้นที่ การงดการเรียนการสอนแบบเข้าพื้นที่ และการกำหนดให้มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ อย่างไรก็ดี ข้อจำกัดเหล่านั้นได้ก่อให้เกิดนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ในช่วงเวลาการระบาดของโรคครั้งแรก และสามารถพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: โควิด-19, การเรียนออนไลน์สำหรับเด็ก, การศึกษาปฐมวัย, การศึกษาประถมศึกษา, การเรียนการสอนโดยการบูรณาการใช้ภาษาอังกฤษ, การเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้บูรณาการเนื้อหาและภาษา

■ บทนำ (Introduction)

จากการระบาดอันรุนแรงและรวดเร็วของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ในช่วงปลายเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ส่งผลให้ทั่วโลกออกมาตรการป้องกันการระบาดของโรคดังกล่าวอย่างเร่งด่วนตามระดับความรุนแรงที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ (World Health Organisation, 2020a, 2020b, 2020c) เช่นเดียวกับภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยที่ได้ออกนโยบาย ประกาศ และแนวทางการป้องกันมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน (Department of Disease Control of Thailand, 2020) มาตรการเหล่านี้มีจุดประสงค์หลักเพื่อดูแลสุขภาพและความปลอดภัยของประชาชน แต่ก็ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา นั่น กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2008; 2013; 2017a; 2017b) ได้พยายามปรับหลักสูตรและกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าว โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งทักษะภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นเบื้องต้นสำหรับศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2008)

ด้วยเหตุนี้การปรับเปลี่ยนแผนการสอน รูปแบบการเรียนรู้ และระบบการบริหารภายในโรงเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องกระทำอย่างเร่งด่วน โดยคำนึงถึงมาตรการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วง New Normal อันหมายถึง “ความปรกติใหม่ หรือ ฐานวิถีชีวิตใหม่” (Thai PBS News, 2020) เช่น การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) การกักกันเพื่อสังเกตอาการเริ่มป่วย (Quarantine) และการแยกตัวผู้ป่วยที่เป็นโรคติดต่อ (Isolation) มาตรการเหล่านี้ส่งผลให้การทำกิจกรรมของเด็กๆ เป็นกลุ่มใหญ่ต้องยกเลิกหรือปรับเปลี่ยน เนื่องจากไม่สอดคล้องกับวิธีเว้นระยะห่างทางสังคม เช่น ยืน-นั่งห่างกัน 1.5–2.0 เมตร งดรวมตัวกันในสถานศึกษา หันมาเรียนออนไลน์แทนการเรียนในชั้นเรียน เป็นต้น (Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, 2020) นอกจากนี้ เนื้อหาการเรียนรู้อาจต้องสอดคล้องกับความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับโควิด-19 (COVID-19) เช่น เทคนิคการล้างมือให้ห่างไกลไวรัสโควิด-19 การสวมหน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง (Department of Disease Control of Thailand, 2020) เข้าไปด้วย

กล่าวคือ ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนนั้น จากเดิมที่เป็นการเรียนรู้แบบเผชิญหน้า (Face-to-Face Learning) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในสถานที่เดียวกัน อาจต้องปรับเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended-Learning) หรือ การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online learning) ทั้งนี้ทางโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงผลเสีย (Downside effects) ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กจากการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีด้วย เช่น การขาดทักษะ

สังคมและการสื่อสาร (Social and communicative skills) (Ortiz, 2017) การขาดพัฒนาการด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว การขาดทักษะที่ต้องใช้สมาธิ (Attention skills) รวมถึงอัตราเสี่ยงที่เทคโนโลยีอาจก่อให้เกิดความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจและพฤติกรรมต่างๆ (Rowan, 2010) ด้วยเหตุนี้การนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เหมาะสม และรอบคอบ (Donohue, 2019; Johnson, 2017) โดยศึกษาจากการพัฒนาสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะในด้านการศึกษาดูด้วยระบบทางไกล (Distance Learning) ซึ่งถือเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่สำหรับการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาปฐมวัย

ทั้งนี้ในการศึกษาดูด้วยระบบทางไกลนั้น Donohue, Johnson, Lucas, Lynd, Mukerjee, and Thouvenelle (2020) ได้อภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนรู้ทางไกลเพื่อพัฒนาวิชาชีพการศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพไว้หลายประเด็น อาทิเช่น ผู้เรียนทางไกลอาจต้องการแรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation) สูงกว่าการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติหรือผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบมีแรงจูงใจด้วยตนเอง (Self-motivated) และมีวินัยในตนเอง (Self-disciplined) มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ทางไกลได้มากที่สุด นอกจากนี้ สถาบันต้นสังกัดต้องเข้าใจความต้องการเฉพาะของผู้สอนการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์ที่จำเป็น การพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี และการสนับสนุนด้านนี้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยแบบออนไลน์สำหรับพัฒนาครูปฐมวัย ควรจะมีรายวิชาที่ให้นักเรียนนอกสถานที่ (Field studies) เพื่อให้มีโอกาสทำงานกับเด็กเล็ก ครอบครัวของเด็ก และนักการศึกษาปฐมวัยอื่นๆ ด้วย ในด้านการสอนและการเรียนรู้ ผู้สอนควรได้รับสื่อและอุปกรณ์การสอน สิทธิในการเข้าถึงศูนย์แหล่งเรียนรู้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งข้อมูลป้อนกลับ และเปิดโอกาสอย่างเหมาะสมที่เอื้อให้ผู้เรียนได้สื่อสารด้วยกัน

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า หลายๆ ประเทศมีความตื่นตัวในเรื่องของการศึกษาดูด้วยระบบทางไกลและได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 21 เป็นต้นมา เช่น Cavanaugh, Gillan, Kromrey, Hess, and Blomeyer (2004) ได้ทำการทดลองระหว่างปี ค.ศ. 1999-2004 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ 14 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนแบบทางไกลด้วยโปรแกรมออนไลน์ (online) และการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมหรือเผชิญหน้า (traditional or face-to-face) ของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7,561 คน ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่าไม่มีปัจจัยที่ส่งผลอย่างเป็นนัยสำคัญต่อการเรียนการสอนทั้งสองรูปแบบไม่ว่าจะเป็นด้านเนื้อหา ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนบทบาทของครูประสบการณ์ในการเรียนแบบทางไกล ภูมิหลังของนักเรียน ฯลฯ ในขณะที่ Canli and Canli (2020)

ได้ศึกษาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาในประเทศตุรกีผ่านโปรแกรม Zoom ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แล้วพบว่า ครอบครัวของนักเรียนมีส่วนอย่างมากในการดูแลและเอาใจใส่ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนขณะเรียนอยู่ที่บ้าน เช่น การใช้เวลาหน้าจอคอมพิวเตอร์ การเลือกสื่อออนไลน์ที่เหมาะสมร่วมกับทางโรงเรียน หรือการร่วมกิจกรรมออนไลน์กับเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การศึกษาทางไกลสำหรับเด็กเล็กนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dong, Cao, and Li (2020) เรื่อง ความเชื่อและทัศนคติของพ่อแม่ชาวจีนด้านการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งเผยให้เห็นว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการให้เด็กเล็กเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ แต่เชื่อมั่นในการเรียนรู้แบบดั้งเดิมหรือเผชิญหน้ามากกว่า โดยมีเหตุผลหลัก คือ การเรียนรู้แบบออนไลน์มีข้อจำกัด เด็กเล็กไม่สามารถมีสมาธิเมื่ออยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์นานๆ และการขาดผู้เชี่ยวชาญคอยช่วยเหลือดูแลเด็กขณะเรียนด้วยระบบดังกล่าว ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคฯ ได้ส่งผลกระทบต่อพ่อแม่ชาวจีนเป็นอย่างมากและต้องการให้รัฐบาลแก้ไขระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในระดับเชิงนโยบายและการศึกษาของครู

ด้วยความที่ระบบการศึกษาทางไกลเป็นสิ่งใหม่สำหรับทุกคนในศตวรรษที่ 21 และสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงควรที่จะศึกษาระบบดังกล่าวจากประเทศที่มีความเชี่ยวชาญและคุ้นเคยกับระบบดังกล่าวมาเป็นเวลานาน นั่นคือ ประเทศนิวซีแลนด์ เนื่องจากในด้านการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกลระดับปฐมวัยนั้น รัฐบาลได้วางนโยบายการพัฒนารอบด้านที่ครอบคลุมวงจรการศึกษาทั้งหมด โดยมอบบทบาทให้ครูมีหน้าที่ให้การสนับสนุนพ่อแม่หรือผู้ปกครอง (*whanau*) ผ่านการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์หลักสูตรเฉพาะที่เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก (Office of the Education Council, 2019: pp. 53-55; Valentine, 2020a) กิจกรรมเสริมสร้างความรู้แบบทางไกลมีหลากหลาย เช่น การอ่านจดหมายของครู การฟังข่าวสารต่างๆ ที่ครูบันทึกเสียงและจัดส่งมาให้ การอ่านหนังสือให้เด็กฟังบ่อยๆ เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนเด็กเมื่อใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการเรียนรู้ การเขียนข้อเสนอแนะลงในแบบฟอร์มที่ครูแนบมาให้ผู้ปกครองตอบส่งคืนทางไปรษณีย์ รวมทั้งการสื่อสารจากครูผ่านโทรศัพท์และอีเมลเพื่อทำให้เด็กๆ มีชีวิตชีวา การส่งบทเรียนและสื่อการเรียนรู้ทางไปรษณีย์โดยมีจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน สถานการณ์และแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ของครอบครัวเด็ก เป็นต้น ทั้งนี้ครูทุกคน

ที่จัดการศึกษาปฐมวัยแบบทางไกลในประเทศนิวซีแลนด์ จะได้รับการฝึกอบรมเพื่อการนี้โดยเฉพาะและจะต้องเป็นมืออาชีพคือ จบวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนจะได้รับสารสนเทศและโปรแกรมต่างๆ เพื่อวางแผนกิจกรรมการเล่น และประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ สำหรับเด็ก

จากสถานการณ์โควิด-19 ที่ระบาดอย่างรวดเร็วไปทั่วโลก กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยจึงได้วางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยคำนึงถึงความปลอดภัยสูงสุดของทุกคนที่เกี่ยวข้อง โดยการตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับผลการประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงการเรียนการสอนได้ แม้จะไม่สามารถไปโรงเรียนได้ และให้ใช้สิ่งที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การอนุมัติช่องดิจิทัล TV จาก กสทช. ทั้งหมด 17 ช่อง เพื่อให้เด็กเรียนทุกระดับชั้นสามารถเรียนผ่านโทรทัศน์ได้ โดยกระทรวงศึกษาธิการจะสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ (Rohitsathian, 2020)

กรณีศึกษา: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) และแนวทางการจัดการเรียนการสอนในช่วงโควิด-19

ในปีการศึกษา 2563 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ได้เปิดทำการสอนในชั้นอนุบาลปีที่ 1 และ 2 มีนักเรียนชั้นละ 40 คน ห้องเรียนละ 20 คน และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียน 50 คน ห้องเรียนละ 25 คน โดยปรับตัวตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคและดำเนินโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

1. วิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. ออกแบบลักษณะและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) คือ แบบเชิงปริมาณและแบบเชิงคุณภาพ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด-19 (COVID-19) ในมิติด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ บทบาทครู บทบาทนักเรียน และบทบาทผู้ปกครองด้านการใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงกับเครือข่าย	เพื่อออกแบบลักษณะและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ประชากร

ผู้เกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จำนวน 11 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านการประถมศึกษา ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและด้านการบริหารการศึกษา ด้านละ 3 คน รวม 12 คน ผู้ปกครองนักเรียน ระดับปฐมวัย จำนวน 80 คน และระดับประถมศึกษา จำนวน 50 คน (ผู้ปกครอง 1 คน: นักเรียน 1 คน) รวม 130 คน

ขั้นตอนการวิจัย

1. คณะนักวิจัยจัดทำหลักสูตรพัฒนาครูและให้ความรู้กับครูแบบออนไลน์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนการสอนทางไกล
2. ครูเรียนรู้จากการประชุมทางไกลและร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายชั้นเรียน หรือทำแผนการเรียนรู้เป็นรายวิชา
3. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูได้รับการตรวจทานและแก้ไขจากคณะนักวิจัย
4. ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ตามแผนที่วางไว้
5. คณะนักวิจัยติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ ดำเนินการแบบมีส่วนร่วม ผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย ครู และคณะผู้วิจัย (ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่งานส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียน) ผ่านกระบวนการประชุมปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ครูคัดเลือกเนื้อหาและออกแบบสื่อการสอนตามความถนัด โดยครูได้รับการแนะนำอย่างใกล้ชิดด้วยเทคนิคแบบ Coaching จากผู้บริหารสถานศึกษา และมีการเสนอแนะเพิ่มเติมโดยที่ปรึกษาและนักเทคโนโลยีการศึกษา การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครู ใช้รูปแบบผสม (Blended Learning Model) โดยครูได้รับการสนับสนุนด้านต่างๆ ที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์การจัดทำสื่อการสอนแนวใหม่ การสนับสนุนอาหารว่างและอาหารกลางวันระหว่างปฏิบัติงานแบบ Cooperative Workshop และยานพาหนะในการเดินทางไปเยี่ยมบ้านนักเรียน

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ Pre-liminary Course ออกแบบ

โดยยึดตามหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) รวม 6 สัปดาห์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและได้รับการรับรองจากคณะกรรมการโรงเรียนฯ แต่ปรับรูปแบบกิจกรรมโดยอิงตามมาตรการป้องกันฯ ของ ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และมหาวิทยาลัยนเรศวร

2. กรอบแสดงเรื่องราว (Storyboards) และบทสคริปต์ (Scripts) ของคลิปวิดีโอสองภาษา (ไทย-อังกฤษ) สร้างโดยผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และคณะครูของโรงเรียนฯ

3. คลิปวิดีโอสองภาษา (Naresuan University Demonstration School-NUDS, 2020) ถ่ายทำโดยทีมงานของโรงเรียนฯ โดยมีผู้บริหารและครูเป็นผู้นำเสนอ/ดำเนินรายการ รวมทั้งสิ้น 11 คลิป/เรื่อง คือ NUDS Introduction; Corona Virus (COVID-19); Growing Garlic and Shallot: We Love Sea Animals; We Love Origami; Have Fun with Math; Have Fun with Thai Language (ระดับปฐมวัย) ตอน พญูชนะและสระ; Storytelling: Five Little Moneys Jumping on the Bed; Sink and Float; Ice Cream Stick House; Have Fun with Thai Language (ระดับประถมศึกษา) ตอน นิทานกระต่าย สิงโต และแม่มด ซึ่งคลิปที่สร้างขึ้นนี้เป็นการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1/2563 ก่อนจะดำเนินโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน “NUDS Visit in Crisis Time” และเป็นทางเลือกเสริมของ Preliminary Course ที่โรงเรียนฯ ได้จัดขึ้น และได้แจ้งผู้ปกครองว่าสามารถเลือกที่จะให้นักเรียนดูหรือไม่ดูได้ตามความเหมาะสม

4. กล่องอุปกรณ์และใบงานสำหรับแต่ละคลิป ซึ่งส่งให้นักเรียนทางไปรษณีย์ล่วงหน้า

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองในรูปแบบ Google Form เพื่อถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อออนไลน์ที่โรงเรียนได้ผลิตขึ้น

6. ประเด็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับความเห็นของผู้ปกครอง (Semi-structured Interview)

การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1. คณะนักวิจัยสำรวจประสบการณ์การสื่อสารของผู้ปกครองกับเด็กเกี่ยวกับโรคไวรัสโคโรนา 2019

2. คณะนักวิจัยให้ความรู้กับครูแบบออนไลน์ เกี่ยวกับพยาธิสภาพการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลักสำคัญเกี่ยวกับระบาดวิทยาของโรค หลักพัฒนาการเด็กปฐมวัยและวัยเรียนด้านความคิดสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เพื่อนำไปบูรณาการกับการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ (Designing the New Teaching Model) ในขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัย

3. ครูเรียนรู้จากการประชุมทางไกลและร่วมกันจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นรายชั้นเรียน สำหรับ 5 สัปดาห์ จากนั้นคณะนักวิจัยตรวจแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการสอนให้สอดคล้องกับหลักพัฒนาการเด็กปฐมวัยและวัยเรียน หลักระบาดวิทยาและพยาธิสภาพของโรคไวรัสโคโรนา 2019

4. คณะผู้วิจัยและครูร่วมกันร่าง Storyboard และ Scripts สำหรับ 11 คลิป พร้อมกำหนดตัวผู้แสดง

5. ดำเนินการถ่ายทำ ตัดต่อ และแปลภาษา (ไทย-อังกฤษ หรืออังกฤษ-ไทย) โดยมีกำหนดเผยแพร่ 2 คลิป/สัปดาห์

6. ส่งกล่องอุปกรณ์และใบงานทางไปรษณีย์ให้แก่แก่นักเรียน

7. เผยแพร่แต่ละคลิปในสื่อออนไลน์ของโรงเรียน (Facebook) โดยแจ้งให้ผู้ปกครองทางไลน์ (LINE)

8. คณะผู้วิจัยติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนจาก

8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ผ่านระบบออนไลน์ผสมกับการทำงานอิสระของนักเรียนร่วมกับครอบครัว ใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเป็นจุดอ่อนหรือจุดแข็ง คือ ค่าเฉลี่ย $1.00-1.50$ =น้อยที่สุด $1.50-2.50$ =น้อย $2.50-3.50$ =ปานกลาง $3.50-4.50$ =มาก $4.50-5.00$ =มากที่สุด และกำหนดให้ระดับปานกลางถึงน้อยที่สุดเป็น “จุดอ่อน” ส่วนระดับมากและมากที่สุด เป็น “จุดแข็ง”

8.2 วิเคราะห์คะแนนประสบการณ์ของผู้ปกครองในการสื่อสารกับเด็กเรื่องโรค COVID 19 ที่ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Results)

งานวิจัยนี้สามารถแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) ผลด้านการเตรียมพร้อมและจัดทำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ ที่มาจากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบออนไลน์ร่วมกันของครูและผู้บริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) พร้อมกับการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อออกแบบแผนการเรียนรู้และผลิตสื่อออนไลน์ที่เหมาะสม
- 2) ผลด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแนวใหม่สำหรับช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่นำผลการวิจัยส่วนที่ 1) มาเป็นแนวคิดพื้นฐานในการสร้างสื่อ

ออนไลน์ในรูปแบบคลิปวิดีโอ โดยเป็นการทำงานร่วมกันของครู นักเทคโนโลยีการศึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้เรียน และผู้ปกครอง ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ผลด้านการเตรียมพร้อมและจัดทำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่

จากการสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับการอบรมและให้ความรู้แบบเข้มก่อนดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ พบว่า ครูมีความเข้าใจในจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับมาตรการต่างๆ ของการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนามากขึ้น และสามารถช่วยกันจัดทำแผนการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ และเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่จะจัดส่งให้นักเรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนออนไลน์ นอกจากนี้ ครูทุกคนได้ช่วยกันแบ่งกลุ่มและกำหนดตารางการเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน จำนวนสองครั้ง ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการทำงานแบบ Teamwork-Based

ในส่วนเนื้อหาของสาระของการเรียนรู้ คณะผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ และครู ได้ระดมสมองเพื่อดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนแนวใหม่ ในรูปแบบของคลิปวิดีโอ โดยใช้สถานที่ของโรงเรียนเป็นที่ถ่ายทำและตัดต่อ โดยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันอย่างเคร่งครัด ซึ่งจากการวางแผน Timeline ที่ดี ทำให้กระบวนการผลิตสื่อเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถเผยแพร่ได้ตามกำหนดเวลาที่วางไว้ โดยครูทุกคนเผยแพร่งานการถ่ายทำจะเป็นงานค่อนข้างหนักและใช้เวลานาน เนื่องจากทุกคนไม่เคยมีประสบการณ์ในการถ่ายคลิปมาก่อน แต่ “มีความสุข” และ “ยินดีทำให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ในช่วงวิกฤตเช่นนี้”

ด้านบทบาทครู บทบาทนักเรียน และบทบาทผู้ปกครอง ในการเตรียมพร้อมและจัดทำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่นั้น พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมากในการดำเนินการให้สำเร็จ ทั้งนี้เนื่องจากครูต้องมีความเข้าใจในการถ่ายทอดความรู้และดำเนินกิจกรรมในตัวหลักสูตรแบบปกติเสียก่อน จากนั้นจึงนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการถ่ายทำคลิปวิดีโอสื่อการสอน ในส่วนของบทบาทผู้ปกครอง มีส่วนช่วยในเรื่องให้คำแนะนำเบื้องต้นด้านเนื้อหา ความยากง่าย ความสะดวก และความเหมาะสมของคลิปวิดีโอ รวมทั้งอุปกรณ์เทคโนโลยีที่มีและผู้ควบคุมดูแลนักเรียนในการเข้าถึงคลิปวิดีโอในช่วงมาตรการป้องกัน

ผลด้านการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแนวใหม่สำหรับช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

จากการปฏิบัติจริงของครู นักเทคโนโลยีการศึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้เรียน และผู้ปกครองของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือ COVID-19 ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแนวใหม่ในรูปแบบคลิป

วิดีโอ จำนวน 11 คลิป ซึ่งมีการประเมินผลการเรียนรู้สื่อดังกล่าวจากการสอบถามความเห็นของผู้ปกครอง (ในฐานะเป็นตัวแทนนักเรียน) 3 ประเด็นหลัก คือ ความพึงพอใจของนักเรียน พัฒนาการด้านการเรียนรู้ของนักเรียน และพฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านความพึงพอใจของนักเรียน

เป็นการสอบถามที่ให้ข้อมูลโดยผู้ปกครอง (เนื่องจาก

นักเรียนยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอในการตอบคำถามออนไลน์) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ คือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านตามโครงการ NUDS Visit in Crisis Time จำนวน 2 ครั้ง และการจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อใช้ประกอบการเรียนออนไลน์ตาม Preliminary Course ที่โรงเรียนออกแบบขึ้น มีผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 102/130 คน โดยมีผลการสำรวจดังนี้

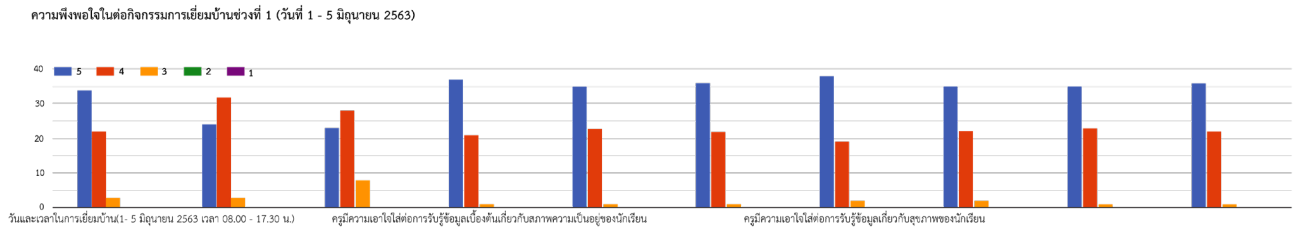

Figure 1 Satisfaction on 1st NUDS Visit (1-5 June 2020)

ความพึงพอใจในต่อกิจกรรมการเยี่ยมบ้านครั้งที่ 1 (วันที่ 1-5 มิถุนายน 2563)

จาก Figure 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเยี่ยมบ้านครั้งที่ 1 อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.53) โดยด้านที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.61) และครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.61) รองลงมาคือ ครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับอุปนิสัยของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.59) และครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ

การปรับตัวช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ของผู้ปกครอง (ค่าเฉลี่ย 4.59) ครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลความอบอุ่นในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.58) ครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับการปรับตัวช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.58) ครูมีความเอาใจใส่ต่อการรับรู้ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับการช่วยทำงานบ้านของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.56)

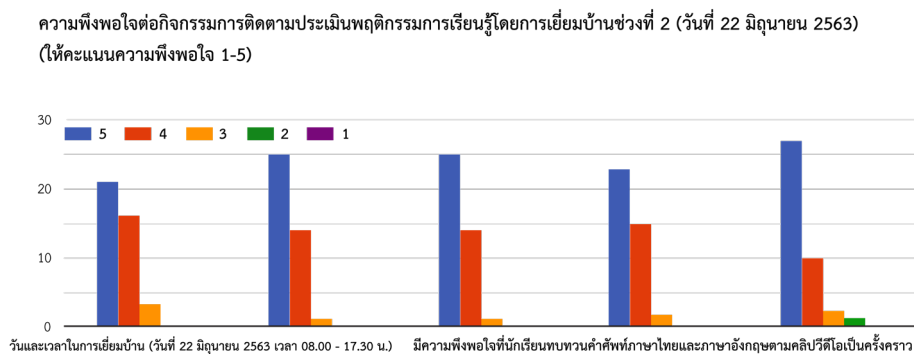

Figure 2 Satisfaction on 2nd NUDS Visit (22 June 2020)

ความพึงพอใจในต่อกิจกรรมการเยี่ยมบ้านครั้งที่ 2 (วันที่ 22 มิถุนายน 2563)

ในการเยี่ยมบ้านครั้งที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการติดตามประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) โดยด้านที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ มีความพึงพอใจในความสนใจของนักเรียนในการทำกิจกรรมตามคลิปวิดีโอ (ค่าเฉลี่ย 4.60) และมีความพึงพอใจที่นักเรียนสามารถใช้อุปกรณ์ที่ครูจัดทำ

และส่งมอบให้มาใช้เรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.60) รองลงมาคือ มีความพึงพอใจที่นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองโดยใช้คลิปวิดีโอและชุดการเรียนรู้ที่ครูมอบให้ (ค่าเฉลี่ย 4.58) มีความพึงพอใจที่นักเรียนทบทวนคำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามคลิปวิดีโอเป็นครั้งคราว (ค่าเฉลี่ย 4.53)

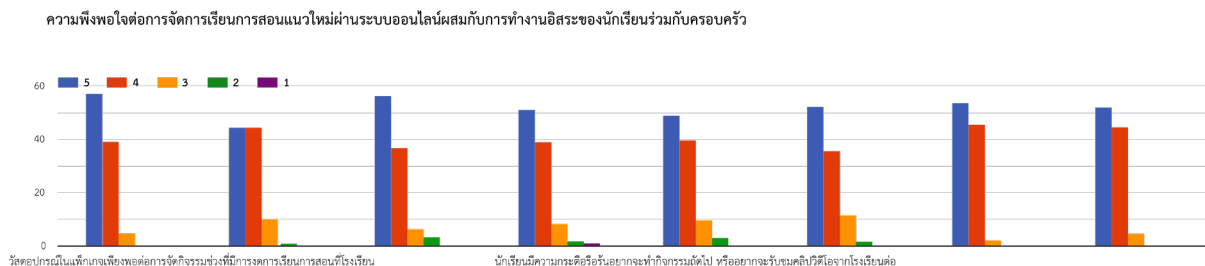

Figure 3 Satisfaction on New-Normal Online Instruction Management Blended with Students' Learning Autonomy and Family Assistance

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ผ่านระบบออนไลน์ผสมกับการทำงานอิสระของนักเรียนร่วมกับครอบครัว

ในด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ผ่านระบบออนไลน์ผสมกับการทำงานอิสระของนักเรียนร่วมกับครอบครัวนั้น แผนภูมิที่ 3 ชี้ให้เห็นว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.41) โดยด้านที่อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ วัสดุอุปกรณ์ในแพ็คเกจเพื่อจัดการจัดกิจกรรมช่วงที่มีการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.52) และผู้ปกครองพึงพอใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับที่มาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (ค่าเฉลี่ย 4.51) รองลงมาคือ ด้านที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเพลิดเพลินจากการร่วมกันทำกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับที่มาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ค่าเฉลี่ย 4.46) นักเรียนและผู้ปกครองได้รับชมวิดีโอสาธิตการทำกิจกรรมจากโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.43) คลิปวิดีโอและกิจกรรม มีส่วนทำให้นักเรียนเข้าใจที่มาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.35) หลังจากได้รับชมวิดีโอสาธิตการทำกิจกรรมแล้ว นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากจะทำกิจกรรมตามที่คุณครูสาธิต (ค่าเฉลี่ย 4.34) นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากจะทำกิจกรรมถัดไป หรืออยากจะทำแบบฝึกหัดจากโรงเรียนต่อ (ค่าเฉลี่ย 4.32) และคำอธิบายกิจกรรมรายสัปดาห์ในแพ็คเกจมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถทำได้ด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.31)

พัฒนาการด้านการเรียนรู้ของนักเรียน

คณะผู้วิจัยได้สำรวจพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงการระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนาผ่านโครงการเยี่ยมนักเรียนที่บ้านครั้งที่ 1 ตามหัวข้อหลัก 4 ข้อ คือ 1) การใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน 2) ความเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนออนไลน์ 3) ความสนใจของผู้ปกครองเพื่ออบรมเพิ่มเติม 4) สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการสอนออนไลน์และอยากเรียนรู้อบรมเพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย มากกว่า 70%) สภาพความเป็น

อยู่ของนักเรียนส่วนใหญ่ อยู่ในระดับดีถึงดีมาก (มากกว่า 80%) ในส่วนของการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนนั้น พบว่า นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 ฟัง พูด อ่าน และเขียนกับครอบครัวเป็นลำดับต้นๆ (อันดับ 1-3) ส่วนนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถใช้คำหรือสำนวนทักทายภาษาอังกฤษได้เป็นลำดับต้นๆ (อันดับ 1-2)

พฤติกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ของนักเรียนช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

คณะผู้วิจัยได้รับการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่านโครงการเยี่ยมนักเรียนที่บ้านครั้งที่ 2 โดยครูประจำชั้นสัมภาษณ์ทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งได้สังเกตพฤติกรรมการตอบสนองระหว่างการพูดคุยกันกับนักเรียน มีประเด็นคำถาม 4 ประเด็น คือ 1) ความสนใจในการทำกิจกรรมตามคลิปวิดีโอ 2) ความสามารถในการนำอุปกรณ์ที่ครูจัดทำและส่งมอบให้มาใช้เรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน 3) การทบทวนคำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามคลิปวิดีโอเป็นครั้งคราว 4) การทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองโดยใช้คลิปวิดีโอและชุดการเรียนรู้ที่ครูมอบให้ โดยมีนักเรียนที่ได้รับการประเมินทั้งสิ้น 50 คน ผลการสำรวจข้อมูล พบว่า โดยภาพรวม นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมตามคลิปวิดีโอในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) โดยนักเรียนชั้น ป.1/1 ชั้นอนุบาล 2/2 และ ชั้น ป.1/2 มีความสนใจในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ คือ 4.85 4.77 และ 4.62 ส่วนนักเรียนอีกสามห้องมีความสนใจในระดับมาก

ในด้านการใช้อุปกรณ์เพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า เกือบทุกห้องเรียนสามารถใช้ได้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) ยกเว้นนักเรียนชั้นอนุบาล 1/2 ที่สามารถใช้ได้ในระดับมาก ทั้งนี้ นักเรียนห้องที่สามารถใช้อุปกรณ์ได้อันดับสูงสุด คือ ชั้นอนุบาล 2/2 (ค่าเฉลี่ย 4.88) รองลงมาคือ ชั้น ป. 1/1 (ค่าเฉลี่ย 4.85)

ด้านการทบทวนคำศัพท์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วยตนเองจากวิดีโอคลิป โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยห้องที่นักเรียนทบทวนคำศัพท์ในระดับมากที่สุด คือ ชั้น ป. 1/1 และอนุบาล 2/2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.85 และ 4.55

ตามลำดับ ส่วนห้องอื่นๆ มีการทบทวน คำศัพท์ในระดับมาก
ในด้านการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองโดยผ่านวิดีโอคลิปสอง
ภาษาที่เผยแพร่ผ่าน Facebook ของโรงเรียน (Naresuan Uni-
versity Demonstration School-NUDS, 2021; ดูภาพตัวอย่าง

คลิปวิดีโอด้านล่าง) และอุปกรณ์ที่โรงเรียนจัดให้ โดยรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.52) และนักเรียนห้องที่ได้เรียนรู้
ร่วมกับผู้ปกครองในระดับมากที่สุด คือ อนุบาล 2/2 อนุบาล 2/1
และ ป. 1/1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 5.00 4.83 และ 4.71 ตามลำดับ

Clip 3 - K1, K2

15 สัปดาห์ที่แล้ว . การรับชม 729 ครั้ง

Video clip to introduce

18 สัปดาห์ที่แล้ว . การรับชม 3.3 พัน ครั้ง

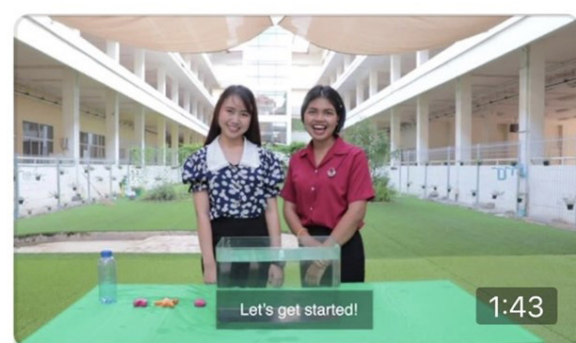
Clip 3 - G1

15 สัปดาห์ที่แล้ว . การรับชม 1.2 พัน ครั้ง

Clip 2 - G1

16 สัปดาห์ที่แล้ว . การรับชม 1.1 พัน ครั้ง

Final clip - K1

13 สัปดาห์ที่แล้ว . การรับชม 539 ครั้ง

Final clip - K2

13 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 513 ครั้ง

...

Clip 4 - G1

14 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.6 พัน ครั้ง

Final clip - G1

13 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 1.5 พัน ครั้ง

Clip 2 - K1, K2

16 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 966 ครั้ง

...

Clip 4 - K1, K2

14 สัปดาห์ที่แล้ว · การรับชม 688 ครั้ง

Figure 4 Some captured pictures from 11 biligual clips by the school's Facebook
(Naresuan University Demonstration School-NUDS, 2021)

ภาพตัวอย่างคลิปวิดีโอสองภาษาที่เผยแพร่ใน Facebook ของโรงเรียนสาธิตฯ จำนวน 11 คลิป

อภิปรายผล (Discussions)

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาด้านรูปแบบการเรียนการสอนแนวใหม่แบบผสมผสานผ่านการเยี่ยมบ้านนักเรียนและระบบ ICT การเตรียมความพร้อมเพื่อวางแผนจัดการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงวิกฤต การเรียนรู้ร่วมกันกับทางบ้าน และการดูแลพัฒนาการของนักเรียน โดยอภิปรายผลในรูปแบบการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

1. บทบาทครูในด้านการใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงกับเครือข่ายออนไลน์เพื่อออกแบบลักษณะและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา มีจุดแข็งในระดับมากที่สุด คือ ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบแผนการสอนและเนื้อหาที่เข้ากับสถานการณ์การระบาดของโรค แม้จะมีเวลาจำกัด แต่ครูทั้งหมดสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมและกระจายงานตามความถนัดของตนเองเพื่อจัดทำคลิปร่วมกับทีมงานสื่อการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยประยุกต์ใช้แนวทางและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรมออนไลน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) และการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) จากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดังกล่าวทันทีที่โครงการวิจัยได้รับการอนุมัติ ทั้งนี้สิ่งที่ป็นปัจจัยทำให้การผลิตสื่อการสอนสำเร็จลุล่วง คือ ความกระตือรือร้นของครูทุกคน การสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีม การได้รับคำแนะนำจากผู้บริหาร การได้รับการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีจากโรงเรียนและมหาวิทยาลัย รวมทั้งการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับมาตรการอย่างต่อเนื่อง โดยเห็นได้จากแผนการสอนที่ครูทุกคนได้ร่วมกันเขียนตามหลักสูตรและมาตรการป้องกัน จำนวน 11 คลิป ที่ครูทุกคนได้ช่วยเขียนบทและเป็นผู้ดำเนินรายการ การออกไปเยี่ยมนักเรียนที่บ้านเพื่อติดตามผลพัฒนาการระหว่างการะบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา การออกแบบกิจกรรมและอุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถทำร่วมกับผู้ปกครองได้ที่บ้าน

2. สำหรับบทบาทของผู้เรียนด้านการใช้เทคโนโลยีนั้น แม้ว่าจะเป็นเด็กเล็กระดับชั้นปฐมวัยและประถมศึกษาตอนต้น แต่ก็สามารถเข้าถึงและเรียนรู้เทคโนโลยีได้ เนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินการสอบถามความพร้อมของเด็กและครอบครัวก่อนล่วงหน้า ในส่วนของข้อมูลพื้นฐานด้านการเลี้ยงดู ผู้ดูแลรับผิดชอบระหว่างการดูคลิป ความพร้อมของอุปกรณ์และระบบ IT ของที่บ้าน หลังจากได้ข้อมูลดังกล่าว คณะผู้วิจัยและทีมงานครูได้นำทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ระบบการศึกษาโดยครอบครัว (Homeschooling) ระดับปฐมวัยและประถมศึกษา รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) มาออกแบบเป็นนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในรูปแบบของคลิปและอุปกรณ์เสริมทักษะสำหรับนักเรียน (เช่น ใบงาน อุปกรณ์ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองที่บ้าน) โดยคำนึงถึงมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังต่างๆ รวมทั้งผลเสียที่อาจเกิดขึ้นแก่เด็กจากการใช้สื่อออนไลน์เป็นสำคัญ ตามหลักทฤษฎีของ Rowan (2010) Donohue (2019) และ Johnson (2017) ซึ่งผลการวิจัยเผยให้เห็นว่า นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้จากคลิปวิดีโอในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกระดับการศึกษา

3. บทบาทของผู้ปกครองมีส่วนสำคัญมากในการเรียนรู้ของนักเรียนขณะเกิดการระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา เนื่องจากโรงเรียนไม่สามารถเปิดพื้นที่เพื่อให้นักเรียนเข้ามาเรียนและทำกิจกรรม Onsite ได้ตามปกติ ดังนั้น ช่วงเวลาเปิดเทอมสองเดือนแรกที่ต้องงดการเข้าใช้พื้นที่ ประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้นักเรียนทุกโรงเรียนอยู่บ้านเพื่อเรียนรู้จากสื่อ DLTV ที่กระทรวงฯ ได้จัดทำขึ้น ซึ่งทางโรงเรียนฯ ได้แจ้งผู้ปกครองให้ดูสื่อดังกล่าวไปก่อน และเร่งดำเนินการวิจัยเพื่อจัดทำนวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร EIS (English for Integrated Studies) ของโรงเรียน คือ บูรณาการ

ภาษาอังกฤษกับสาระการเรียนรู้ของนักเรียนตามแนวทาง CLIL (Content and Language Integrated Learning) ทั้งนี้เนื่องจากสื่อของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแบบแยกสาระการเรียนรู้และยังไม่ได้บูรณาการภาษาอังกฤษตามหลักสูตรของโรงเรียน จุดแข็งของบทบาทผู้ปกครองในงานวิจัยนี้ คือ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสานและการให้การศึกษาแบบครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบรรดาผู้ปกครองส่วนใหญ่ของระดับปฐมวัยเห็นด้วยและเข้าใจสภาพดังกล่าวที่เกิดขึ้น พร้อมให้การสนับสนุนแนวทางของโรงเรียน โดยเห็นได้จากการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการอนุญาตให้ครูไปเยี่ยมที่บ้านทั้งสองครั้ง นอกจากนี้ หลังจากโรงเรียนได้ส่งคลิปต่างๆ ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครองทุกคนได้เปิดให้นักเรียนดูและทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน

4. บทบาทขององค์กรมีส่วนช่วยในการเสริมจุดแข็งให้แก่โครงการวิจัย ในที่นี้คือตั้งแต่ระดับมหาวิทยาลัยนเรศวร สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการป้องกันและเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กล่าวคือ ทันทีที่มีการระบาดเกิดขึ้นก่อนการเปิดเทอมเพียงหนึ่งเดือนครึ่ง มหาวิทยาลัยนเรศวรได้สั่งการให้ทางโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนแนวใหม่ทันที พร้อมส่งข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ให้โรงเรียนได้ทราบเพื่อการเตรียมการเรียนการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งให้การสนับสนุนในด้านความคล่องตัวด้านเทคโนโลยีเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การจัดคอร์สอบรมออนไลน์ การวางระบบออนไลน์สำหรับบุคลากร การสนับสนุนด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี ฯลฯ ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จด้วยดี

จุดอ่อน (Weakness)

1. จุดอ่อนของครูในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) คือ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy ซึ่งเป็นทักษะที่ต้องการในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับความสามารถทั้งสี่ด้าน คือ การใช้ (Use) เข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) และเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Office of the Civil Service Commission (OCSC), 2020) รวมทั้งความรู้ด้านทฤษฎีและปฏิบัติของการออกแบบและผลิตสื่อมัลติมีเดีย (Media Design and Production) ซึ่งเป็นศาสตร์เฉพาะทางของนิเทศศาสตร์ แม้ว่าทางโรงเรียนจะได้จัดอบรมให้แก่ครูก่อนดำเนินการออกแบบสื่อนวัตกรรม แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ประกอบกับวุฒิการศึกษาของครูเป็นปฐมวัยและประถมศึกษา

จึงไม่เกี่ยวข้องกับทักษะและการเรียนรู้ดังกล่าวโดยตรง ทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับปรุงในส่วนนี้ โดยการพัฒนาครูให้เกิดการรับรู้ที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านการพัฒนาวิชาชีพของครู (Valentine, 2020b) ก่อนที่จะเริ่มลงมือพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ตามลำดับต่อไป

2. การรับรู้บทบาทในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนในงานวิจัยนี้ มีประเด็นที่เป็นจุดอ่อนคือ การสร้างความอยากรู้อยากเห็น และการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่เพียงแต่ด้าน Digital Literacy เท่านั้น แต่รวมถึงการเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเอง เช่น การประดิษฐ์งานศิลปะจากวัสดุรีไซเคิล ทักษะการเล่านิทาน การเขียนคัดลายมือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมรอบตัว การช่วยเหลือดูแลตัวเองขั้นพื้นฐาน ซึ่งโรงเรียนต้องร่วมมือกับครูและผู้ปกครอง ในการพัฒนาให้เกิดการรับรู้บทบาทที่เหล่านี้ เพื่อให้มีการรับรู้ในระดับสูงขึ้นระหว่างดำเนินการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่

3. การรับรู้บทบาทของผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนในประเด็นที่เป็นจุดอ่อน คือ การให้เวลากับการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับนักเรียนให้มากขึ้นที่บ้าน เช่น หากต้องการให้เด็กมีทักษะการเล่านิทานและสามารถวิเคราะห์ตัวละครได้ ผู้ปกครองจำเป็นต้องมีส่วนในการเล่านิทานให้เด็กฟังจากสื่อนิทานที่ส่งไปให้ หรือจากจินตนาการของตนเอง แล้วพูดคุยกับเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องหรือตัวละคร เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนต้องมอบหมายให้ครูประสานงานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเพื่อพัฒนาให้เกิดการรับรู้บทบาทที่ยังเป็นจุดอ่อน ให้มีการรับรู้ในระดับสูงขึ้น และจะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนที่อยู่ระหว่างการระบาดของไวรัสโควิด-19 ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ในด้านกระบวนการผลิตสื่อพบว่า คลิปที่ใช้เวลาในการถ่ายทำและตัดต่อนานที่สุดนั้น คือ คลิป เรื่อง Have Fun with Thai Language (ระดับประถมศึกษา) นิทานกระต่ายสิงโต แม่มด เนื่องจากต้องใส่ visual effects เข้าไป และครูผู้ดำเนินรายการต้องส่งอารมณ์และจำบทให้ได้ รองลงมาคือ คลิปเรื่อง Storytelling: Five Little Monkeys Jumping on the Bed เนื่องจากต้องตัดต่อภาพในหนังสือต้นฉบับให้ตรงกับเสียงพูดของครูผู้เล่านิทาน คลิปที่ยากในการถ่ายทำและตัดต่อรองลงมาคือ คลิปเรื่อง Corona Virus (COVID-19) ซึ่งต้องใช้เวลาในการแปลเนื่องจากมีศัพท์เทคนิคค่อนข้างมาก อีกทั้งต้องตัดต่อการดำเนินรายการของผู้บริหารและครูหลายท่านในแต่ละฉาก จึงควรบริหารเวลาและตารางการทำงานให้ดี มิฉะนั้น จะทำให้เสียเวลาในการถ่ายทำและส่งคลิปให้นักเรียนเข้าเกินกว่ากำหนด

5. ระบบ ICT เพื่อจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ยังไม่พร้อมในช่วงแรก เนื่องจากการระบาดได้เกิดขึ้นกะทันหัน

ทางมหาวิทยาลัยจึงยังไม่ได้วางระบบรับมือไว้แต่เนิ่นๆ เช่น Wi-Fi ความเร็วของ Internet โปรแกรมออนไลน์เพื่อใช้ในการเรียนการสอน การฝึกอบรม และการออกแบบสื่อ ซึ่งโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ก่อนดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแนวใหม่ เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการแก้ไขจึงต้องใช้อุปกรณ์และ license ส่วนตัวของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อเข้าถึงเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับการแก้ไขปัญหาในจุดนี้ ทางโรงเรียนจักได้เสนอของบประมาณเพิ่มในปีถัดๆ ไป

โอกาส (Opportunity) และ อุปสรรค (Treat)

งานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคของสิ่งแวดล้อมองค์กร 5 ด้าน คือ 1) โครงสร้างและรูปแบบการเรียนการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การแบ่งกลุ่มนักเรียน 4) กิจกรรมประจำวันในโรงเรียน และ 5) การจัดองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Law, Yuen, and Fox (2011) เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและบ้าน โดย สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. วัฒนธรรมองค์กรซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมของการจัดการเรียนรู้ ด้านโครงสร้างและรูปแบบบทเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการสองภาษา (ไทย-อังกฤษ) มีประเด็นซึ่งเป็น “โอกาส” คือ การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากมหาวิทยาลัยนเรศวรและมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน โดยอยู่ภายใต้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งได้รับการก่อตั้งในฐานะที่เป็นโรงเรียนสาธิตแบบ Lab School (Weller, 2017) หรือ “โรงเรียนในฝัน” (Rattanasöl, 2018; Nanta, 2009) ตามแนวคิด “ที่เรียน-ที่เล่น คือที่เดียวกัน” เพื่อให้เด็กไทยได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน (JK, 2017) อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่เป็นอุปสรรค คือ การพัฒนาโรงเรียนตามแนวคิดนี้อาจไม่ต่อเนื่อง หากมหาวิทยาลัยหรือกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย

2. ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นการลงมือปฏิบัติของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการสองภาษา (ไทย-อังกฤษ) มีประเด็นซึ่งเป็นโอกาส คือ มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนได้พัฒนาภาษาอังกฤษจากการลงคอร์สภาษา ณ กองพัฒนาภาษาและกิจการต่างประเทศ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่มีอุปสรรค คือ เวลาเรียนไม่ตรงกับเวลาว่างของบุคลากร หรือเนื้อหาของคอร์สที่จัดไม่ตรงตามทักษะที่ต้องการพัฒนา และครูอาจยังไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาภาษาอังกฤษของตนเองจึงควรจัดการเรียนรู้ด้านภาษาโดยการแบ่งกลุ่มอายุและตามขั้นพัฒนาการของบุคลากร ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จึงควรมีการพัฒนาวิชาชีพ

การศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาด้วยระบบทางไกล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษาหลายๆ ท่าน (Donohue et al., 2020)

3. เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมประจำวันในชั้นเรียนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ด้วยหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการสองภาษา (ไทย-อังกฤษ) กับกิจกรรมประจำวันในบ้านของนักเรียน มีประเด็นเป็นโอกาส คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่สองและอื่นๆ แต่มีประเด็นที่เป็นอุปสรรค คือ ยังขาดความเข้าใจในการสนับสนุนการเรียนรู้ตามแนว Homeschooling ซึ่งทางโรงเรียนจักได้จัดการอบรมในด้านนี้แก่ผู้ปกครองต่อไป

สรุปผลการวิจัย (Conclusions)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม โดยเกิดจากการลงมือปฏิบัติจริงของครู เจ้าหน้าที่งานสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ (ด้านเทคโนโลยีการศึกษา) คณะผู้บริหาร นักเรียน และผู้ปกครอง ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ในช่วงเวลาที่มีการระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา หรือ COVID-19 เพื่อพัฒนาและประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ (New Normal) เป็นการเร่งด่วนตามมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผลจากการวิจัยพบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนมีข้อจำกัดหลายอย่างเนื่องด้วยมาตรการต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้หลายด้านของโรงเรียน การดำเนินกิจกรรม การจัดอบรมครูก่อนเปิดเทอม การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์นอกโรงเรียน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้คณะผู้วิจัยได้รับนโยบายจากมหาวิทยาลัยให้ดำเนินการวิจัยอย่างเร่งด่วน เพื่อเตรียมพร้อมรับสถานการณ์จากการระบาดของเชื้อโรคดังกล่าว รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ทำให้สามารถออกแบบลักษณะและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ได้ทันเวลาและเหมาะสม ที่ประกอบด้วยการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้แบบเผชิญหน้า และการเรียนรู้แบบออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย (Recommendations)

ในช่วง 4 เดือนแรกของการทำวิจัยมีมาตรการเกี่ยวกับการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ออกมาอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้คณะผู้วิจัยมีความลำบากในการประสานงานและการเก็บข้อมูลกับผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการรวบรวมทีมงานเพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ แต่เนื่องจากได้รับการช่วยเหลือจากทางมหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ จึงสามารถ

ดำเนินการวิจัยสำเร็จลงต่อไปได้ แม้จะมีความล่าช้าเกิดขึ้นก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงควรทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาครูระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ให้รู้จักการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการสองภาษา ไทย-อังกฤษ แบบ EIS เน้นการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสร้างสรรค์กิจกรรมตามแนวทางการสอนแบบใหม่ โดยประยุกต์ใช้ Preliminary Course โครงการ NU Visit in the Crisis Time และสื่อนวัตกรรมในรูปแบบคลิปวิดีโอที่เสนอตัวอย่างไว้ในงานวิจัยนี้

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความร่วมมือของผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ นักเรียน และผู้ปกครอง ณ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการทั้งหมดในการทำวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยประจำปีงบประมาณ 2563 เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19)” เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง (References)

- Canli, Z., & Canli, B. (2020). Distance education and young learners of English during curfew period due to coronavirus pandemic. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6(2), 241-251.
- Cavanaugh, C., Gillan K. J., Kromrey, J., Hess, M., & Blomeyer, R. (2004). *The effects of distance education on K-12 student outcomes: A meta-analysis*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED489533.pdf>
- Department of Disease Control of Thailand. (2020). *Rōk titchūa wairat khōrōnā COVID-19: samrap prachāchon* [Corona Virus Disease: for People]. Retrieved from <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/info.php>
- Dong, C., Cao, S., & Li, H. (2020). Young children's online learning during COVID-19 pandemic: Chinese parents' beliefs and attitudes. *Children and Youth Services Review*, 118, 105440. <https://doi.org/10.1016/j.chilcyouth.2020.105440>
- Donohue, C. (2019). *Beyond screen time: Better questions for children and technology in 2020*. Retrieved from <https://www.edsurge.com/news/2019-12-28-beyond-screen-time-better-questions-for-children-and-technology-in-2020>
- Donohue, C., Johnson, A., Lucas, P., Lynd, C., Mukerjee, J., & Thouvenelle, S. (2020). *Distance learning and early childhood education*. Retrieved from <https://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/professional-development/article/distance-learning-early-childhood-education>
- Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital. (2020). *7 withiwenōrayahāng thāngsangkhom social distancing tānpai COVID-19* [7 Methods of SOCIAL DISTANCING against COVID-19]. Retrieved from <https://med.mahidol.ac.th/th/infographics/172>
- JK, A. (2017). *Phāthūa Khan Lab School rōngriān hāng yuk 'anākhōt kap "thī rīan - thī len khū thī dīaokan"!* [Take a Tour at Khan School: The School of the Future with the Concept "Learn and Play in the Same Place"!]. Retrieved from <https://www.scholarship.in.th/khan-lab-school-for-work-play/>
- Johnson, M.A. (2017, July 16). *NOT the Greatest Grandmother!*. Retrieved from <https://www.maryannjohnsoncoach.com/the-family-technology-trap/>
- Law, N., Yuen A., & Fox R., (2011). *Educational innovations beyond technology: Nurturing leadership and establishing learning organisations*. Springer: Boston, MA.
- Ministry of Education. (2008). *Laksūtkānklāngkānsuksānaphūnthān phutthasakrāt 2008* [The basic education core curriculum 2008]. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Education Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2013). *Laksūtkānklāngkānsuksānaphūnthān phutthasakrāt 2013* [The basic education core curriculum 2013]. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Education Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2017a). *Laksūtkānsuksāpathomwai phutthasakrāt 2017* [Early childhood curriculum 2017]. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Education Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education.
- Ministry of Education. (2017b). *Mātrathānkānrūnāwāchāwatklumsāra kānrūnāwāchāwatklumsāra wīthayāsāt lāsārāphūmisāt naiklumsārakān rānūsangkomsuksā sātsanā lāewatthanatham* (Chabapprapprung Phor Sor 2017) [Academic standards and indicators of social studies, Religion and culture learning areas (Amendment 2008)]. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Education Standards, Office of Basic Education Commission, Ministry of Education.
- Nanta, A. (2009, November 6). What is lab school? rōngriān nai fan khū 'arai [What is a Dream School?]. Retrieved from <http://rphat.blogspot.com/2009/11/what-is-lab-school.html#:~:text=ผู้อ่านจะได้รับ,และได้รับการพัฒนา>
- Naresuan University Demonstration School-NUDS. (2021). *All videos album*. Retrieved from <https://www.facebook.com/info.nuds/videos>
- Office of the Civil Service Commission (OCSC). (2020). *Digital literacy Khū'arai* [What is Digital Literacy?]. Retrieved from <https://www.ocsc.go.th/DLProject/mean-dlp#:~:text=ทักษะความเข้าใจและใช้,พัฒนาระบบการทำงาน%20หรือระบบ>
- Office of the Education Council. (2019). *Rāngān kānwīchāi kānphatthanā kānsuksā nānā chāt phūa kān banlu paomāi kānphatthanā thī yangyūn khōng lōk* [A research report on development of education management for sustainable development goals]. Bangkok: Office of the Education Council.
- Ortiz, A. A. (2017, April 19). *Negative effects of technology on children*. Retrieved from <https://www.gosanangelo.com/story/life/wellness/2017/04/19/sound-mind-negative-effects-technology-children/99872132/>
- Partnership for 21st Century Skills. (2008). *21st Century skills: Education & competitiveness (A Resource and Policy Guide)*. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED519337.pdf>
- Rattanasōl, P. (2018). *Rōngriānaifansūmātrathānsākon* [A dream school at international standard]. Retrieved from <https://sesa.obec.go.th/modules/project/printpdf.php?id=1658>
- Rōhithathian, B. (2020). *Kāntēryomkhwāmphrōmkhōngkrasūangsuksā thīkān kōnpōtphākriān 1 krakadākhom nai Sor Tor 360° phatthanākānsuksāthaipaidūaikan* [Preparation of Ministry of Education before starting semester on 1 July 2020 in M.E. 360° to develop Thai Education Together]. Retrieved from <https://moe360.blog/2020/05/08/การเตรียมความพร้อมของ/>
- Rowan, C. (2010). *The impact of technology on child sensory and motor development*. Retrieved from <http://www.sensomotorische-integratie.nl/CrisRowan.pdf>
- Thai PBS News. (2020). *"Khwām prokkati mai" rāchabandit ... banyat sap "New normal" lāo* ["New normal" is defined by office of the Royal Society]. Retrieved from <https://news.thaipbs.or.th/content/292432>
- Valentine, K. (2020a). Correspondence ECE. Retrieved from <https://www.kiwifamilies.co.nz/articles/correspondence-ece/>
- Valentine, K. (2020b). *Te kura correspondence school*. Retrieved from <https://www.kiwifamilies.co.nz/articles/te-kura-the-correspondence-school/>
- Weller, C. (2017). *The founder of Khan Academy built the ultimate school for kids to work and play together-take a look inside*. Retrieved from <https://www.businessinsider.com/khan-lab-school-tour-inside-sal-khans-newest-school-2017-10>
- World Health Organisation. (2020a). *Coronavirus*. Retrieved from https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1
- World Health Organisation. (2020b). *Novel coronavirus (COVID-19)*. Retrieved from <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019>
- World Health Organisation. (2020c). *Rolling updates on coronavirus disease (COVID-19)*. Retrieved from <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/events-as-they-happen>